

може бити од непроцењиве користи и као подсетник за формиране истраживаче, а по много чему је комплементарна са сродним публикацијама из области методологије и статистике педагошких истраживања, те обраде података у педагошким истраживањима. Захваљујући свему томе, значајно обогаћује научну комуникацију, доприноси уједначавању научних норми и критеријума према актуелним међународним стандардима, те отвара драгоцене путеве за нова научна сазнања.

Јелена Максимовић

ЗНАЧАЈАН ПОЈМОВНИК ИЗ ОБЛАСТИ АРХИВИСТИКЕ И ДОКУМЕНТАЛИСТИКЕ

(Бојан Ђорђевић, *Архивистички појмовник*,
Филолошки факултет, Београд, 2010)

У издању Филолошког факултета из Београда изашла је 2010. године књига Бојана Ђорђевића под насловом *Архивистички појмовник*. Аутор књиге је уједно и професор на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду. *Архивистички појмовник* настао је првенствено за потребе студената који у оквиру студија слушају предавања и вјежбе из архивистичких предмета. Књига представља својеврсну компилацију основних појмова из научних области архивистике и докуменалистике.

У књизи су обједињена историјска и теоријска сазнања која су примјенљива и ван наставног контекста, те као таква могу да послуже и корисницима различитих образовних профила. Значајан простор у књизи посвећен је архивима и њиховој информационој дјелатности која је уско повезана са научно-истраживачким радом и представља, поред библиотечке дјелатности, значајно мјесто у културном и образовном процесу. Задатак савремене архивистичке дјелатности састоји се у перманентним напорима да се сачува актуелност „истеклих“ информација и тежња да се јавности понуде као потенцијални извори будућих научних истраживања.

Поред описа разних теоријских појмова, у књизи је изложен историјат појединих архива са наших простора (Архив Војводине, Архив Југославије, Архив Југословенске кинотеке, Архив Републике Српске, Архив Србије, Архив САНУ, Историјски архив Београда, Историјски архив Ниша). Спајањем појединачних одредница у цјели-

ну могуће је реконструисати историјски развој домаће архивистике од времена формирања Југословенског архива до данас. Тиме се стиче утисак компактности и посебног тематског јединства на коме је базирана књига. Готово сваки појам се може посматрати и као самостална јединица, која сабира најосновније податке о настанку, раду и културним донетима појединих архива са краћим прегледом њихових фондова. То је нарочито постигнуто у погледу описа *Архива Југославије* (12–13) и *Архива Србије* (14–17). Посебно мјесто у књизи заузима архив најзначајније културне институције код Срба, тј. *Архив Српске академије наука и уметности* (17–18). Он у себи интегрише културно наслеђе *Друштва српске словесности*, *Српског ученог друштва* и *Српске краљевске академије*.

Пратећи развој информационих технологија и континуирани пораст информација, архиви су се, такође, прилагодили захтјевима савременог друштва. То је умногоме постигнуто примјеном нових технологија, прије свега, интернета. Креирањем веб-страница појединих архива, модернизован је приступ научним информацијама. Коришћењем интернетских услуга унапријеђени су модели корисничког интерфејса при чему је видно афирмисана архивска дјелатност и пружене су јој могућности комуникације са већим бројем корисника. У том погледу, професор Ђорђевић укључио је у *Појмовник* и низ савремених термина који се односе на дигитализацију и развој информационих технологија: *База података* (25), *Дата архиви* (35), *Дигитализација* (37), *Електронски документ* (43), *Информациони документ* (56), *Информациони систем* (60), *Информациона технологија* (61), *Кодирани архивски опис* (74), *Метаподаци* (85), *Претраживање* (105), *Програмски језици* (106), *Хипертекст* (133) и др.

Актуелности књиге доприноси ауторово суптилно наглашавање појма информација, која чини основни сегмент стручног и научног рада. У књизи су изложена јасна настојања архивистичке науке да се путем технолошког напретка побољша и унаприједи квалитет прикупљања, чувања и организовања научних информација. Истиче се, такође, важност извора информација и разних информативних средства који представљају „основна писана сведочанства о архивској грађи коју садржи одређени архив“ (Ђорђевић 2010: 59). У књизи је то дефинисано у неколико прецизних и сажетих одредница: *Информативна средства* (59), *Информациони систем* (60), *Информатизација* (60), *Информација* (60), *Информациона култура* (61), *Информациона технологија* (61), *Информациона наука* (61), *Информациони субјекти* (61), *Информационо-документационе службе* (62) и др.

Архивистички појмовник је збир традиционалних и модерних теоријских промишљања сажет у форми азбучника са посебно наглашеном практичном примјеном. Краткоћа и сажетост у обрађавању

одређених појмова израз је савремених тенденција које иду ка крајњој једноставности у погледу стицања елементарних сазнања. *Архивистички појмовник* представља успјешну синтезу бритких научних мисли из архивистике и документалистике обједињених на једном мјесту. У том смислу, књига је свакако надишла задате оквире и с правом може да послужи као опште штиво свима који се баве научним радом у чијој основи стоји незаобилазно консултовање архивске грађе, као посебног носиоца информација.

Радославка Сударушић